

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

LIFE Éghajlat-politikai Alprogram és a LIFE Pénzügyi Eszközök

LIFE Információs Nap
2014.06.25.
Olti Máté
nemzeti kapcsolattartó

Témák:

1. A LIFE Éghajlat-politikai alprogram általános bemutatása, célkitűzései, a „hagyományos” projektek kiemelt területei:
  - a) Az éghajlatváltozás mérséklése
  - b) Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz;
  - c) Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás

2. Gyakran ismételt kérdések és válaszok

3. Pénzügyi eszközök, típusok és jellemzőik:
  - a) A természetitőke-finanszírozási eszköz (NCFF)
  - b) Az energiahatékonyság magánfinanszírozási eszköze (PF4EE)

LIFE Éghajlat-politikai Alprogram költségvetése

- **2014-2020: 864 millió euró**
- **2014: 79.2 millió euró:**
  - 44.2 millió euró hagyományos projektekre
  - 35 millió euró pénzügyi eszközökre (FI-k)
  - Integrált projektekre idén csak a Környezetvédelmi Alprogram keretei között lehet pályázni

A maximális EU-s társfinanszírozási ráta 60%
(2018-től 55%)

Nemzeti boríték nincs elkülönítve, kizárólag érdem alapján történik a kiválasztás.

2014–2017-es költségvetés	Millió EUR
Tevékenységi támogatások (*)	
Kapacitásépítést célzó projektek – Tevékenységi támogatások	3,75
Technikai segítségnyújtási projektek – Tevékenységi támogatások	2,4
Egyéb tevékenységi támogatások	243,81
Pénzügyi eszközök (**)	
Az energiahatékonyság magánfinanszírozási eszköze (PF4EE) Pénzügyi eszköz	80
Természetitőke-finanszírozási eszköz (***) (NCFF) Pénzügyi eszköz	30
Működési támogatás	8,6
Közbeszerzés	63
Támogatási kiadások (Technikai segítségnyújtás)	17,6
Összesen	449,2

Éghajlat-politikai Alprogram általános célkitűzései (többéves munkaprogram)

- Alkalmazkodási stratégiák végrehajtásának támogatása.
- A szénkorszak utáni („post carbon”) társadalom megvalósításának támogatása új, alacsony CO₂-kibocsátású technológiák kifejlesztésével, átalakító hatású új gyártási, fogyasztási és irányítási megközelítések bevezetésével.
- Az alacsony szén-dioxid-kibocsátást célzó stratégiák vagy földhasználati tervek regionális vagy szubregionális szintű bemutatása. Olyan területgazdálkodási gyakorlatok kifejlesztésének támogatása, amelyek például az európai strukturális és beruházási alapok keretében támogatott intézkedéseket kiegészítő intézkedésként hatást gyakorolnak a kibocsátásokra és a kibocsátások megszüntetésére.

Kiemelt területek

- a) Az éghajlatváltozás mérséklése
- b) Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz;
- c) Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás

Mindenképpen el kell dönteni, hogy a három közül melyik terület alatt valósul meg a pályázat.

a.) Éghajlatváltozás mérséklése (CCM) általános célkitűzések

- az éghajlatváltozás mérséklésével kapcsolatos uniós szakpolitika és jogszabályok végrehajtásának és fejlesztésének elősegítése
- a hatékony éghajlatváltozás-mérséklési cselekvések és intézkedések kidolgozásához, felméréséhez, monitoringjához, értékeléséhez és végrehajtásához szükséges tudásalap javítása
- többek között az éghajlatváltozás mérséklését célzó stratégiákra és cselekvési tervekre irányuló integrált megközelítések kidolgozásának és végrehajtásának elősegítése helyi, regionális vagy nemzeti szinten;
- hozzájárulás az éghajlatváltozás mérséklését célzó, ismétlésre, átadásra vagy más területeken történő általános érvényesítésre alkalmas innovatív technológiák, rendszerek, módszerek és eszközök kifejlesztéséhez és demonstrációjához.

Kísérleti (innovációs, de NEM kutatási), demonstrációs és bevált gyakorlati projektek, valamint PF4EE finanszírozás

Éghajlatváltozás mérséklése (CCM) - kiemelt prioritások

1. Földhasználati szektor

Pl. Olyan földhasználati stratégiák és jó gyakorlatok kidolgozása, amelyek hozzájárulnak a kibocsátás-csökkenéshez, a talaj szénmegtartó kapacitásának növeléséhez, új gazdaságos földhasználati tevékenységek, amelyek javítják a föld széntároló kapacitását.

2. A földhasználatból származó ÜHG - kibocsátások ellenőrzése és elszámolása

Pl. Olyan projektek, melyek javítják a szénkészletek, a füves és tűzeglápos területek ellenőrzését, hozzájárulnak a LULUCF elszámolási szabályok fejlesztéséhez

Éghajlatváltozás mérséklése (CCM) - kiemelt prioritások

3. Szilárd biomassa fenntartható használata

Pl. biomassa gyártása és alkalmazása fenntartható módon.

4. Mezőgazdaság:

Pl. alacsony szénfelhasználású mezőgazdasági gyakorlatok kidolgozása, amelyek javítják a szerves talaj minőségét és a széntároló kapacitásokat. A KAP alatt létező éghajlat-politikai intézkedések fejlesztése, értékelése.

Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz (CCA) általános célkitűzések

- az alkalmazkodással kapcsolatos uniós szakpolitika kidolgozásának és végrehajtásának elősegítése
- a hatékony éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási cselekvések és intézkedések kidolgozásához, felméréséhez, monitoringjához, értékeléséhez és végrehajtásához szükséges tudásalap javítása.
- többek között az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó stratégiákra és cselekvési tervekre irányuló integrált megközelítések kidolgozásának és végrehajtásának elősegítése helyi, regionális vagy nemzeti szinten, adott esetben az ökoszisztéma-alapú megközelítések előtérbe helyezésével;
- hozzájárulás az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó, ismétlésre, átadásra vagy más területeken történő általános érvényesítésre alkalmas innovatív technológiák, rendszerek, módszerek és eszközök kifejlesztéséhez és demonstrációjához.
- Kísérleti (innovációs, de NEM kutatási), demonstrációs és bevált gyakorlati projektek, valamint NCFE finanszírozás

Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz (CCA)– kiemelt prioritások

- **Árvizek határokon átnyúló kezelése**
- Tengerpartok határokon átnyúló védelme
- **Az alkalmazkodás becsatornázása a várostervezés, városi területrendezés folyamatába**
- Hegyvidéki területek és szigetek fenntartható mezőgazdasága, erdőgazdálkodása és idegenforgalma
- **Fenntartható vízgazdálkodás – sivatagosodás és erdőtüzek elleni küzdelem a szárazsággal küzdő területeken**

Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz (CCA) – kiemelt prioritások

Kiemelten ösztönzik a **városi környezet**
éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodására
összpontosító projekteket:

Pl.

- Helyi adaptációs stratégiák kidolgozása és végrehajtása a „Mayors Adapt” keretei között
- Innovatív adaptációs technológiák kidolgozása, különösen a víz, energia és építkezési szektorokban
- Zöld infrastruktúra fejlesztése, beleértve a „városi hősziget hatás” elleni küzdelmet.
- Alacsony kibocsátású projektek, amelyek az éghajlatváltozás mérsékléséhez, természetvédelemhez és biodiverzitáshoz egyaránt hozzájárulnak.

c.) Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás (GIC) általános célkitűzések

- az éghajlati kérdésekkel kapcsolatos **tudatosságnövelés** előmozdítása
- az éghajlati kérdésekkel kapcsolatos **kommunikáció, irányítás és információterjesztés támogatása**, valamint a sikeres éghajlat-politikai megoldásokkal és gyakorlatokkal kapcsolatos **tudás megosztásának** megkönnyítése
- az uniós éghajlatvédelmi jogszabályoknak való hatékonyabb megfelelés és azok hatékonyabb végrehajtásának előmozdítása
- a jobb éghajlat-politikai **irányítás előmozdítása**, az érdekelteknek – beleértve a nem kormányzati szervezeteket is – a szakpolitika végrehajtásával kapcsolatos konzultációkba való szélesebb körű bevonása.

Tájékoztató, tudatosságnövelő és terjesztési projektek

Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás– kiemelt prioritások

- Integrált megközelítésen alapuló **tudatosságnövelés a fenntartható biomassza-gyártás érdekében**
- Helyi, regionális és nemzeti hatóságok kapacitásának javítása a szén-dioxid tárolás és kibocsátás-csökkenés ellenőrzése területén.
- **Tudatosságnövelés** az éghajlat-politikai értékelés területén **a legjobb gyakorlatok kapcsán**
- Tudatosságnövelés és figyelemfelkeltés az éghajlatváltozás érzékeny hatásai kapcsán, elsősorban az alkalmazkodás területén.
- **A legjobb gyakorlatok terén lévő tapasztalatok megosztása** – elsősorban olyan termelési módszerek és finanszírozási mechanizmusok, amelyek hozzájárulnak az ipar, közlekedési, építkezési és energiaszektorok alacsony kibocsátásúvá alakításához.
- Tapasztalatok és tudásmegosztás a 2030-as klíma és energiacélokhoz kapcsolódó kihívások terén, **olyan nyilvános adatbázisok létrehozása**, amelyekben a piaci alapú, különösen az ETS-t érintő intézkedések alkalmazásának hatásait elemzik.

Határidők

- **Az Éghajlat-politika alprogram** esetén a nemzeti határidő a véleményezés érdekében (**nem kötelező**):
2014. szeptember 26. – forma: e-mail a nemzeti kapcsolattartónak.
- Beadási határidő: **2014. október 16.** 16:00 - forma: eProposal
- A beérkező pályázatok értékelése, felülvizsgálata 2014 október-2015. május
- A támogatási szerződések aláírása 2015. május-június
- A **projektek elindításának** legkorábbi időpontja: **2015. július 16.**

Gyakran ismételt kérdések és válaszok

http://ec.europa.eu/clima/policies/budget/life/faq_en.htm

- A projekt megkezdése előtt már zajló események finanszírozása kizárt, kivéve, ha gyakoriság, intenzitás terén módosítás történik.
- Biztosítani kell a hosszú távú fenntarthatóságot, megismételhetőséget, valamint az eredmények terjesztését.
- Uniós kettős finanszírozás tiltása, más uniós forrás nem vonható be a projekt költségvetésébe.
- Kiemelten javasolt egy teljes munkaidőben foglalkoztatott projektmenedzser alkalmazása- azonban erre nézve előírás és kötelezettség nincs
- Nincs meghatározott terjedelmi korlát a pályázatok kapcsán, de lehető legtömörebb és legvilágosabb pályázatokat várnak.

Odaítélési kritériumok	Az odaítéléshez szükséges legalacsonyabb pontszám	Legmagasabb pontszám
Technikai koherencia és minőség	10	20
Pénzügyi koherencia és minőség	10	20
Uniós hozzáadott érték: a célkitűzésekhez való hozzájárulás mértéke és minősége	15	20
Uniós hozzáadott érték: az egyéb források bevonásának mértéke és minősége, különösen az uniós források tekintetében	-	10
Uniós hozzáadott érték: a többcélúság, a szinergiák és az integráció minősége	7	5
Uniós hozzáadott érték: megismételhetőség és átültethetőség	5	10
Uniós hozzáadott érték: transznacionális, zöld közbeszerzés, felhasználás	-	5
Teljes (odaítéléshez szükséges) pontszám	55	100

Pénzügyi eszközök (FI-k)

- **A hitelek, a tőke és a kockázati tőke iránti piaci kereslet és kínálat között mutatkozó jelenlegi eltérés** a pénzügyi válság miatt várhatóan tartósan fennmarad, ezért lehetővé kell tenni a környezet- vagy éghajlatvédelmi tárgyú jövedelemtermelő projektek pénzügyi eszközökkel történő támogatását.
- A pénzügyi eszközöket a többéves munkaprogram folyamán ki kell próbálni annak érdekében, hogy bizonyítható legyen, hogy **jelentős potenciállal rendelkeznek a magánberuházók által nyújtott finanszírozás mozgósítására** a biológiai sokféleség és az éghajlatváltozás mérséklésének és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásnak a területén.
- **Konkrét piaci korlátokra** történő rávilágítás – olyan befektetések, amelyek nem tűnnek ma még megtérülőnek, de a jövőben azok lehetnek.
- Pénzügyi hiánypótlás - **magasabb kockázatú projektek finanszírozása**
- **Hagyományos vissza nem térítendő támogatások kiegészítése**

Finanszírozási eszköz típusok

1. A természetitőke-finanszírozási eszköz (NCFF) – 2014-2017 között 30 millió euró LIFE ENVI + 30 millió euró LIFE CLIM
2. Az energiahatékonyság magánfinanszírozási eszköze (PF4EE) – 2014-2017 között 80 millió euró

Mindkét eszköz végrehajtásával az Európai Beruházási Bankot (EBB) bízzák meg közvetett igazgatás révén.

1. Természeti tőke-finanszírozási eszköz (NCFF)

Célok:

- tesztelni és demonstrálni az innovatív finanszírozási megközelítéseket (jövedelemteremtés, költségmegtakarítás) olyan projektek esetében, amelyek ösztönzik a természeti tőke megőrzését a **Természet és biológiai sokféleség** és az **Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz** kiemelt területeken, ideértve a földterületekkel, a talajjal, az erdőszettel, a mezőgazdasággal, a vízzel és a hulladékkal kapcsolatos kihívásokra irányuló, ökoszisztéma-alapú megoldásokat is.
- kiegészíteni és támogatni a tagállamok politikai célkitűzéseit a biológiai sokféleség és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás terén.

Természetitőke-finanszírozási eszköz (NCFF)

Piaci hiányosságok és korlátok:

- Hosszú projekt megtérülési időszak.
- Jövőbeli környezetvédelmi és klímapolitikai szabályozási bizonytalanságai
- Elérhető finanszírozás hiánya.

Az előrejelzések szerint az éves természeti tőke menedzsment projektek beruházási költségigénye 2020-ig: 73-288 millió euró

- **Kísérleti szakasz: 2014-2017, Operatív szakasz: 2017-2020**

A Természetitőke-finanszírozási eszköz struktúrája

- Az NCF a projektek közvetlen és közvetett finanszírozását kombinálja adósság és tőke segítségével. Kezdetben évente 3–4 művelet.
  - Kölcsönök nyújtása a projektekbe való kezdeti beruházások és működési költségek finanszírozására. Futamidő: jellemzően 10 év
  - Kockázatmegosztó mechanizmus

A kiválasztás kritériumai 1.

- a) Bankképesség
- b) Hagyományos költség-haszon elemzés alapján készített gazdasági értékeléssel való alátámasztás
- c) célirányos környezeti hatásvizsgálat segítségével bizonyítani tudják, hogy pozitív hatást gyakorolnak az ökoszisztéma állapotára és ellenálló képességére, valamint az ökoszisztéma-szolgáltatások nyújtására
- d) új üzleti modelleket vezetnek be a természeti tőke kezelése terén
- e) teljesítik az alábbi kritériumok egyikét:
  - I. ösztönzik az ökoszisztémák megőrzését, helyreállítását, kezelését és fejlesztését, például ökoszisztéma-alapú megoldások segítségével
  - II. ösztönzik azokat az ökoszisztéma-alapú megközelítéseket, amelyek lehetővé teszik a vállalkozások és közösségek számára, hogy kezeljék az éghajlatváltozás jelenlegi és várható hatásaival kapcsolatos kockázatokat

A kiválasztás kritériumai 2.

- f) A projektek az alábbi négy átfogó kategória valamelyikébe tartoznak:
- Az ökoszisztéma-szolgáltatások ellentételezése (PES)
  - Zöld infrastruktúra
  - Biodiverzitás-kompenzáció
  - Innovatív, a biológiai sokféleséget és alkalmazkodást elősegítő beruházások

Az Európai Beruházási Bank szerepe

- Pénzügyi hozzájárulás az NCFE beruházásokhoz
- A végső kezdeményezettek és pénzügyi közvetítők kiválasztása a Bizottsággal megállapodott feltételrendszer alapján, a minél szélesebb körű földrajzi lefedettség céljával.
- A tevékenységek végrehajtásának ellenőrzése, valamint a teljesítményről szóló és a pénzügyi jelentések elkészítése, megállapodás szerinti formátumban, tartalommal és gyakorisággal.
- Szerződéses kötelezettség és jelentéstételi kötelezettség a Bizottság irányába, amelyik a végrehajtás első két évében legalább három alkalommal beszámol a LIFE bizottságnak.
- Egy irányítóbizottság rendszeresen felülvizsgálja a pénzügyi eszköz végrehajtása terén elért eredményeket – benne DG ENV, DG CLIMA és EBB is.

2. Az energiahatékonyság magánfinanszírozási eszköze (PF4EE)

- Kritériumok:
  - a) alapvető éghajlat-politikai kérdéssel foglalkozik, és hozzájárul az Európa 2020 célkitűzéséhez
  - b) jelentős potenciál az uniós hozzáadott érték teremtésében
  - c) kiegészíti és támogatja a tagállamok nemzeti energiahatékonysági cselekvési terveiben meghatározott feladatokat
  - d) lehetőséget ad a LIFE program költséghatékonyságának javítására
  - e) hozzájárul fenntartható fejlődés folytatásához és hosszú távú támogatásához

Az energiahatékonyság magánfinanszírozási eszköz – általános célkitűzések

- az energiahatékonysággal kapcsolatos hitelezés fenntarthatóságának növelése
- az adósságfinanszírozáshoz való hozzáférhetőség növelése olyan projektek számára, amelyek támogatják a tagállamok nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervekben meghatározott energiahatékonysági prioritásait
- a pénzügyi közvetítők részvételének növelése az energiahatékonysági beruházások céljából történő kölcsönnyújtásban

Az energiahatékonyság magánfinanszírozási eszköz struktúrája

- kockázatmegosztó mechanizmus a magánszektor pénzügyi intézményei számára
- szakmai támogatás a pénzügyi közvetítők számára
- hosszú távú (futamidő: maximum 20 év), kedvező kamatozású EBB-kölcsön pénzügyi közvetítőkön keresztül

2014-2017: 6-10 finanszírozási megállapodás

Az energiahatékonyság magánfinanszírozási eszköz pályázói köre és a kölcsön mértéke

1. **Pályázói kör: magánszemélyek, lakástulajdonosok társulásai, kkv-k, közepes piaci tőkeértékű, nagyobb vállalkozások és magánszemélyek, kisebb települések, illetve állami intézmények/szervek, amelyek**
  - a) az egyes tagállamok nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervének megfelelő energiahatékonysági beruházásokat hajtanak végre.
  - b) energiahatékonysági kölcsönt vesznek fel az egyik részt vevő pénzügyi közvetítőtől,
  - c) jogosultak az EBB és a pénzügyi közvetítők által nyújtott hitelekre
  - d) sikeresen átestek egy gazdasági elemzésen, amely a szén-dioxid externáliákra is kiterjed
2. **Kölcsönök összege 40 000 EUR és 5 millió EUR közötti (kivételesen max. 15 millió EUR) uniós szinten**

Az Európai Beruházási Bank szerepe

- A tevékenységek végrehajtásának ellenőrzése, valamint a teljesítményről szóló és a pénzügyi jelentések elkészítése, megállapodás szerinti formátumban, tartalommal és gyakorisággal.
- A pénzügyi intézmények az EBB-nek benyújtott jelentéseikben teljesítménymutatókat használnak.

Köszönöm a figyelmet!

További információk

<http://ec.europa.eu/environment/life/funding/life2014/index.htm>

Olti Máté

klímapolitikai referens

Tel: +36 1 795 9481

adam.mate.olti@nfm.gov.hu

